

ИНИЦИЈАТИВА ЗА ПРОМЕНУ ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА И ЗАКОНА О ПОРЕЗИМА НА ИМОВИНУ

Министарство финансија
Сектор за фискални систем
Кнеза Милоша 20, 11000 Београд

Београд, 24.новембар 2014.године

Поштовани,

Обраћамо Вам се у име Траг фондације и доле потписаних организација цивилног друштва (ОЦД), које желе да допринесу изградњи повољнијег окружења за развој филантропије и давања за опште добро у Србији. На основу правне анализе и компаративних искустава из региона Западног Балкана и земаља ЕУ, које су настале у оквиру пројекта „SIGN за одрживост“ финансиран од стране ЕУ, креирани су предлози за побољшање фискалних политика и развој повољнијег законодавног окружења за деловање ОЦД-а у Србији. С тим у вези, предлажемо измене **Закона о порезу на добит правних лица и Закона о порезима на имовину:**

- 1) Изменом члана 15. став 1. Закона о порезу да добит правних лица обезбедио би се једнак третман ОЦД и социјалних установа, када је реч о давањима у области социјалне заштите, чиме би се *inter alia* усагласио са одредбама Закона о социјалној заштити. Постојеће решење у Закону о порезу на добит правних лица је да се признају и давања учињена установама социјалне заштите основаним у складу са законом који уређује социјалну заштиту, али не и другим субјектима у социјалној заштити. Наиме, сходно Закону о социјалној заштити („Службени гласник РС“ бр. 24/2011), поред установа социјалне заштите (центри за социјални рад, установе за васпитање деце и омладине, центри за породични смештај и усвојење) овим активностима могу да се баве и други субјекти. Конкретно, чл. 17. овог Закона прописано је да делатност у области социјалне заштите, односно поједине услуге социјалне заштите може, у складу са овим законом, пружати и удружење, предузетник, привредно друштво и други облик организовања утврђен законом (у даљем тексту: пружалац услуга социјалне заштите). Удружења која имају лиценцу за пружање услуга социјалне заштите се у пореском смислу налазе у неравноправном положају у односу на установе социјалне заштите будући да ће у пореском билансу привредних субјеката даваоца

материјалне помоћи бити признати само расходи установама социјалне заштите, те је потребно проширење и на удружења као друге субјекте социјалне заштите. Посебно напомињемо да се наша иницијатива односи само на пружаоце социјалних услуга из неопрофитног сектора.

Наш предлог је да се измени чл. 15. став 1. Закона о порезу да добит правних лица и да гласи:

„Издаци за здравствене, образовне, научне, хуманитарне, верске, заштиту човекове средине и спортске намене, као и давања учињена установама социјалне заштите основаним у складу са законом који уређује социјалну заштиту, као и удружењима које пружају услуге социјалне заштите признају се као расход у износу највише до 5% од укупног прихода“.

- 2) Измена члана 44. став 1. Закона о порезу на добит правних лица, где препоручујемо да се повећа вишак прихода над расходима (који су остварени на тржишту) који сада износи 400.000 дин. на 600.000 дин.
- Разлог за ово повећање су сходна усклађивања и повећања која су извршена у другим Законима. Конкретно мислимо да повећање цензуса за евидентирање у ПДВ који је са 4.000.000 динара промета добара и услуга у претходних или наредних 12 месеци (осим промета опреме и објеката за обављање делатности) колико је износио од 2005. до 2012. године, од 2013. године повећан на 8.000.000 динара. Поред тога, граница промета за месечног обвезника која је раније износила 20.000.000 динара изменом Закона о ПДВ, која се примењује од 1. јануара 2013. године повећана је на 50.000.000 динара. Друго, изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана, које се примењују од 2014. године повећан је цензус за право на паушално опорезивање предузетника са 3.000.000 динара на 6.000.000 динара укупног промета у години која претходи години у којом се подноси захтев, односно утврђује право на паушално опорезивање. Имајући у виду да су цензус за евидентирање у ПДВ и месечно плаћање ПДВ, као и за паушално опорезовање удвостручени, треба извршити повећање износа вишка тржишних прихода над расходима са 400.000 на 600.000 динара. Повећање стопе пореза на добит на 15% и потпуно ускраћивање било каквих пореских подстицаја и олакшица додатно оправдавају ово повећање. Такође, ради јединственог поступања пореских обвезника и пореских органа и правне сигурности потребно је у чл. 44. став 1. прецизирати да се вишак од 400.000 динара (до кога се порески обвезник

ослобађа пореза на добит), односи на вишак прихода остварених на тржишту над расходима који су у вези са тим приходима. Садашња формулација овог члана може довести до амбивалентног тумачења од стране пореског инспектора који може захтевати да ОЦД плати порез на добит ако вишак свих прихода над расходима (како оних остварених на тржишту, тако и извантржишних прихода и расхода) буде већи од 400.000 динара.

Наш предлог измене чл. 44. став 1. Закона о порезу на добит правних лица тако да исти гласи:

„Плаћања пореза на добит ослобађа се обвезник из члана 1. став 3. овог закона (у даљем тексту: недобитна организација) за порески период у којем остварени вишакприхода који су остварени на тржишту над расходима у вези са тим приходима није већи од 600.000 динара, под условом да:

- 1) **не расподељује остварени вишак својим оснивачима, члановима, директорима, запосленима или са њима повезаним лицима;**
- 2) **годишњи износ личних примања која исплаћује запосленима, директорима и са њима повезаним лицима није већи од двоструког износа просечне годишње зараде по запосленом у Републици у години за коју се утврђује право на пореско ослобођење, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике;**
- 3) **не расподељује имовину у корист својих оснивача, чланова, директора, запослених или са њима повезаних лица;**
- 4) **да нема монополски или доминантан положај на тржишту у смислу закона којим се уређује заштита конкуренције.“**

3) *Измена члана 12. став 1. Закона о порезима на имовину чиме би се омогућило ослобађање од пореза за имовину за ОЦД.* За разлику од Србије, која за удружења, фондације и задужбине и сличне ОЦД које обављају делатност од јавног интереса, не предвиђа никакво ослобођење од пореза на имовину на непокретности многе друге земље источне Европе предвиђају оваква ослобођења. У Чешкој Републици су верске организације, удружења, корпорације од јавног интереса и фондације, као и задужбине, ослобођене пореза на непокретну имовину. Летонија у свом пореском систему предвиђа широка изузећа од плаћања пореза на имовину за верске организације, удружења јавне културе и остале јавне организације које непокретну имовину користе за здравствену заштиту, спорт, јавно образовање, културне потребе, заштиту животне средине и

противпожарну заштиту. У Летонији организације које обављају делатност од јавног интереса плаћају порез на имовину на оне непокретности које се користе за пословне сврхе. *Литванија* такође ослобађа пореза на имовину већину невладиних организација укључујући комуналне организације, удружења за бригу о хендикепираним особама, из области образовања, социјалног старања, заштите животне средине и верске организације.

У *Федерацији Босне и Херцеговине* све невладине организације су ослобођене пореза на непокретности под условом да непокретности користе за циљеве који су дефинисани статутом ОЦД. На овом списку земаља налази се и *Македонија* која предвиђа ослобођење од пореза на имовину на објекте и земљиште који се користе за образовне, културне, научне, друштвене намене, заштиту животне средине, хуманитарне и спортске намене, сем оних објеката и делова објеката и земљишта који се економски експлоатишу или изнајмљују. Верске организације су такође ослобођене. У *Пољској* удружења која су ангажована на активностима у вези са младима (образовање, спорт, рекреација, наука) су изузете од плаћања пореза на имовину ако имовину не користе за пословне активности. Остале ОЦД немају право на ову пореску привилегију. У *Републици Хрватској* Црвени крст и сличне хуманитарне организације, фондови и фондације ослобођени су пореза на имовину. Недобитне организације које добијају поклоне од Републике Хрватске или локалних власти или добијају непокретности као вид 33 реституције или из других разлога а у вези са грађанским ратом, не плаћају порез на имовину. У *Мађарској* организације цивилног друштва, фондације, јавне коморе и компаније од јавног интереса су ослобођене локалног пореза на објекте и земљиште под условом да у претходној календарској години не плаћају порез на добит. *Словачка* у свом пореском праву предвиђа изузећа од пореза на имовину организацијама које обављају делатност од јавног интереса све док их не користе за пословне активности или их не изнајмљују. Једино *Естонија* не предвиђа изузећа од пореза на имовину коју поседују ОЦД, а пореска стопа се креће у распону од 0,2% до 2%. Имајући у виду упоредноправна решења у наведеним земљама, потребно је изменом Закона о порезу на имовину проширити пореско ослобођење од плаћања пореза на имовину на непокретности у својини удружења, фондација и задужбина уколико су намењене и искључиво се користе за обављање општекорисних намена за које су удружења, фондације и задужбине основане. Ово пореско ослобођење се не би одобравало за непокретности које ОЦД користе за обављања привредне делатности, укључујући и закуп.

Наш предлог је да се измени чл. 12. став 1. Закона о порезима на имовину новим ставом 13 који гласи:

„Порез на имовину се не плаћа на непокретности:

13) у својини фондације, задужбине, односно удружења регистрованих у складу са законима којима се уређује њихов правни положај које су намењене и искључиво се користе за општекорисне намене за које је фондација, задужбина, односно удружење основано.“

Надамо се да ћете изаћи у сусрет нашој молби и да ћемо заједно са Министарством финансија радити на промени законских регулатива које ће допринети већем давању и развоју филантропије у Србији, као и оснаживању организација цивилног друштва.

Листа потписница иницијативе:

1. Траг фондација, Београд
2. Грађанске иницијативе, Београд
3. Фондација „Каталист“, Београд
4. Европски покрет у Србији, Београд
5. Центар за интеграцију младих – ЦИМ, Београд
6. Иницијатива за развој и сарадњу Србија – ИДЦ, Београд
7. АСБ Србија (Arbeiter-Samariter-Bund Deutschland), Београд
8. УГ „Искра“, Лозница
9. Савет за мониторинг, људска права и борбу против корупције – Транспаретност, Трстеник
10. УГ „Продор“, Краљево
11. ГМ „Оптимист“, Горњи Милановац
12. Удружење за заштиту, одгој и проучавање животиња “ЗОО Планет”, Ниш
13. УГ „Еко глас Јагодина“, Јагодина
14. УГ „Добри људи“, Ваљево
15. Удружење МНРО Звездара, Београд
16. УГ „Јеринин град“, Трстеник
17. Еколошки покрет „Моравски орашак“ Трстеник
18. Уметничка група „Калеидоскоп“, Београд
19. Удружење „Простор“, Београд
20. Центар за равномерни регионални развој – ЦентТрир, Београд
21. Виктимолошко друштво Србије, Београд
22. Српско-јеврејско певачко друштво, Београд
23. Удружење „Уметност живљења Србије“, Београд
24. УГ „Рома- Рота“, Београд
25. Србија у покрету, Београду
26. УГ „Жене југа“, Пирот

27. Достигнућа младих у Србији, Београд
28. Центра за развој цивилног друштва - ЦРДЦ, Зрењанин
29. Одред извиђача „Бајина Башта“, Бајина Башта
30. Фондација „Јелена Шантић“, Београд
31. Удружење грађана за бригу о деци и младима „Препознај у себи“, Панчево
32. Центар за самостални живот особа са инвалидитетом, Крагујевац
33. ТАКСО - Technical Assistance for Civil Society Organizations, Београд
34. УГ „Проактив“, Ниш
35. Женска иницијатива Војводине – ЖИВ, Нови Бечеј
36. УГ „Поречје“, Вучје
37. Млади истраживачи Србије, Београд
38. Удружење параплегичара Баната, Зрењанин
39. УГ „Заједно заједно“, Београд
40. Реконструкција Женски фонд, Београд
41. Одбор за људска права, Врање
42. УГ „ФИЦЕ“, Београд
43. УГ „ У кругу породице“, Београд
44. УГ „Санџачки одбор за заштиту људских права и слобода“, Нови Пазар
45. Удружење Ромкиња „Освит“, Ниш
46. Регионални центар за мањине, Београд
47. УГ „Зона позитивних промена“, Зрењанин
48. Независни синдикат радника културе Војводине - НСРКВ, Зрењанин
49. Еко клуб „Зелени путокази“, Рашка
50. УГ „Новосадска бицикличка иницијатива“, Нови Сад
51. УГ „Друштво за заштиту животне средине „Стара планина“, Пирот
52. УГ „Јелек“, Београд
53. УГ „Женска иницијатива“, Прибој
54. УГ „Сачувајмо село“, Прибој
55. УГ „Независни женски центар“, Димитровград
56. Центар модерних вештина , Београд
57. ЛИЦЕУЛИЦЕ, Београд
58. УГ „К-TOWN Гроуп“, Косјерић
59. УГ „КО.АКТИВА“, Косјерић
60. Центар за одрживу будућност „Зелена зона“, Књажевац
61. УГ „Атина“, Београд
62. Удружење Рома „КХАМ“, Трстеник
63. Фондација „Искорак“, Зајечар
64. УГ „Зајечарска иницијатива“, Зајечар
65. УГ „Европски блок“, Београд
66. УГ „БИО ИДЕА“, Београд
67. УГ „Геј лезбејски инфо центар“, Београд
68. УГ „Прави корак“, Ниш
69. УГ „Женски центар Милица“, Врњачка Бања
70. УГ „Женско удружење колубарског округа“, Лазаревац

71. УГ „Еколошког удружења Рзав-God Save Rzav“, Ариље
72. УГ „БИОС“, Бајина Башта
73. Удружење деце са сметњама у развоју и њихових родитеља, Бајина Башта
74. УГ „СОС“, Власотинце
75. УГ „Архус центар“, Крагујевац
76. УГ „Форум за развој цивилног друштва“, Крагујевац
77. Удружење за унапређење животне средине и јавних простора „ЕКО-ПЛАНЕРИ“, Бајина Башта
78. Ужички центар за људска права и демократију, Ужице
79. УГ „Транзициона алтернатива“, Сомбор
80. УГ „Тимочки клуб“, Књажевац
81. УГ „Културанова“, Нови Сад
82. УГ „АС- Центар за оснаживање младих особа које живе са ХИВ-ом и АИДС-ом“, Београд
83. Добровољно ватрогасно друштво, Бајина Башта
84. УГ „ЦРВЕНА СТЕНА“, Бајина Башта
85. Канцеларија за младе, Грделица
86. УГ „ЕКО – ДВОРИШТЕ“, Обреновац
87. Удружење „На пола пута“, Панчево
88. Удружење грађана за борбу против ретких болести код деце „Живот“, Нови Сад
89. УГ „Дечја академија спорта“, Књажевац
90. УГ „ЦРТА“, Београд
91. УГ „Нишка саобраћајна унија“, Ниш
92. УГ „Оаза сигурности“, Крагујевац
93. Удружење самохраних родитеља и једнородитељских породица „Заједно“, Нови Пазар
94. УГ „Микро Арт“, Београд
95. УГ „Видо“, Београд
96. УГ „SPY“, Београд
97. Удружење за подршку особама са психичким сметњама „Заједно“, Суботица
98. УГ „Астра“, Београд
99. Грађанска алијанса за социјалну инклузију „ГАСИ“, Пожега
100. УГ „Форум цивилне акције – ФОРЦА“, Пожега
101. УГ „Dea Dia“, Ковачица
102. УГ „Алтернативни центар за девојке“, Крушевац
103. УГ „Зелени круг“, Бачки Петровац
104. УГ „Агрономски центар“, Прибој
105. Удружење за борбу против дијабетеса „Плави круг“, Београд
106. УГ „Људима од људи“, Београд
107. Национална коалиција за децентрализацију, Ниш
108. SeConS, Београд
109. Одбор за људска права, Ниш

- 110. Мрежа одбора за људска права у Србији – CHRIS, Ниш
- 111. Удружење жена „Пешчаник“, Крушевац
- 112. Удружење „Банка хране“, Београд
- 113. УГ „Кииндски форум“, Киинда
- 114. Фондација „Центар за демократију“, Београд
- 115. Група за анализу и креирање јавних политика, Београд